

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: SETEMBRE 2012

CONVOCATORIA: SEPTIEMBRE 2012

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Qüestió 1^a (2,5 punts).

L'alumne ha de localitzar sobre el mapa annex les serralades exteriors a la Meseta, Pirineus, Serralades Bètiques i Serralada Costera Catalana; i les dues depressions, de l'Ebre i del Guadalquivir, i rebrà 0,5 punts per cada encert. Atesa la senzillesa de la pregunta, l'error de localització es penalitzarà amb 0,5 punts.

Qüestió 2^a (2,5 punts).

En la primera part de la pregunta, l'alumne ha d'assenyalar les tres característiques del relleu peninsular: l'elevada altitud mitjana, la forma massissa de la Península i la disposició perifèrica dels relleus. S'adjudicava 0,4 punts per cada una de les característiques enumerades.

En la segona part, es descriuran les dues formacions muntanyoses de l'interior de la Meseta, el Sistema Central i els monts de Toledo. Si només s'anomenen, l'alumne rebrà 0,15 punts per cada una. Si s'afegia informació sobre la seua estructura, modelat, període de formació, altura, serres principals o incidència del glacialisme fins a completar els 2,5 punts de la pregunta.

Qüestió 3^a (2,5 punts).

L'alumne ha de diferenciar els vessants cantàbrics, atlàntic i mediterrani. En el vessant cantàbric, rius curts per la proximitat al mar de les muntanyes en què es troba la seua capçalera, la qual cosa unit al seu cabal, els dona una gran potència erosiva (0,7 punts). En l'atlàntic, rius extensos en tenir les seues capçaleres en serres pròximes al Mediterrani; els grans rius de la Meseta (0,9 punts). Finalment, els rius del vessant mediterrani. Rius curts amb les seues capçaleres en muntanyes pròximes al mar i de poc cabal (0,9 punts).

Qüestió 4^a (2,5 punts).

Es pretén que l'alumne reconega que les precipitacions augmenten de forma significativa en les àrees muntanyoses però que ho fan de forma diferents segons la seua posició geogràfica (0,5 punts). Les majors pluges que s'adverteixen en la zona nord i nord-occidental es relacionen amb les

entrades de vents humits procedents de l'oest i nord-oest enfrontats contra els relleus gallecs i cantàbrics (0,5 punts). En la zona sud només les àrees més elevades (com ara algunes àrees de la Bètiques) provoquen precipitacions molt altes (0,5 punts). El corrector valorarà com a tret positiu que s'advertisca la relació entre altitud i volum precipitat, matisat per la situació a sobrevent o sotavent dels fluxos dominants: pot cridar l'atenció l'escassa significació que provoquen bona part de les alineacions ibèriques, o la Cadena Costanera Catalana o Sierra Morena enfront de la Bètica (0,5 punts). Un altre aspecte a valorar positivament és la localització dels espais amb pluges inferiors als 300 m situats —sobretot els de la conca del Duero i de l'Ebre— en depressions tancades per espais muntanyosos, mostrant un efecte d'ombra orogràfica (0,5 punts).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: SETEMBRE 2012

CONVOCATORIA: SEPTIEMBRE 2012

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Cuestión 1ª (2,5 puntos).

El alumno deberá localizar sobre el mapa anexo las cordilleras exteriores a la meseta, Pirineos, Cordilleras Béticas y Cordillera Costero-Catalana; y las dos depresiones, del Ebro y del Guadalquivir, recibiendo 0,5 puntos por cada acierto. Dada la sencillez de la pregunta, el error de localización se penalizará con 0,5 puntos.

Cuestión 2ª (2,5 puntos).

En la primera parte de la pregunta, el alumno señalara las tres características del relieve peninsular: la elevada altitud media, la forma maciza de la Península y la disposición periférica de los relieves. Se adjudicara 0,4 puntos por cada una de las características enumeradas.

En la segunda parte, se describirán las dos formaciones montañosas del interior de la Meseta, el Sistema Central y los montes de Toledo. Si sólo se nombran, el alumno recibirá 0,15 puntos por cada una. Si se añade información sobre su estructura, modelado, periodo de formación, altura, sierras principales o incidencia del glaciario hasta completar los 2,5 puntos de la pregunta.

Cuestión 3ª (2,5 puntos).

El alumno diferenciará las vertientes cantábrica, atlántica y mediterránea. En la vertiente cantábrica, ríos cortos por la proximidad al mar de las montañas en las que se encuentra su cabecera, lo que unido a su caudal, les da una gran potencia erosiva (0,7 puntos). En la atlántica, ríos extensos al tener sus cabeceras en sierras próximas al Mediterráneo; los grandes ríos de la Meseta (0,9 puntos). Finalmente, los ríos de la vertiente mediterránea. Ríos cortos con sus cabeceras en montañas cercanas al mar y de poco caudal (0,9 puntos).

Cuestión 4ª (2,5 puntos).

Se pretende que el alumno reconozca que las precipitaciones aumentan de forma significativa en las áreas montañosas pero que lo hacen de forma diferentes según su posición geográfica (0,5

puntos). Las mayores lluvias que se advierten en la zona norte y noroccidental se relacionan con las entradas de vientos húmedos procedentes del oeste y noroeste enfrentados contra los relieves gallegos y cantábricos (0,5 puntos). En la zona sur sólo las áreas más elevadas (como algunas áreas de la Béticas) provocan precipitaciones muy altas (0,5 puntos). El corrector valorará como rasgo positivo el que advierta la relación entre altitud y volumen precipitado, matizado por la situación a barlovento o sotavento de los flujos dominantes: puede llamar la atención la escasa significación que provocan buena parte de las alineaciones ibéricas, o la Cadena Costero Catalana o Sierra Morena frente a las Bética (0,5 puntos). Otro aspecto a valorar positivamente es la localización de los espacios con lluvias inferiores a los 300 m situados -sobre todo los de la cuenca del Duero y del Ebro- en depresiones cerradas por espacios montañosos, mostrando un efecto de sombra orográfica (0,5 puntos).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: SETEMBRE 2012

CONVOCATORIA: SEPTIEMBRE 2012

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Qüestió 1^a (2,5 punts).

L'estudiant ha de construir un gràfic lineal, posant en ordenades els percentatges i en abscisses els anys. Ha de dissenyar quatre línies, una per a cada sector, diferenciant-les mitjançant colors o canvis en les forma de la línia (1,25 punts). Ha d'indicar-se un títol i una llegenda (0,75 punts). Es valorarà la destresa, neteja i claredat del gràfic (0,5 punts).

Qüestió 2^a (2,5 punts).

L'alumne ha de valorar el pes essencial i creixent dels serveis (fins a 1 punt). També l'escàs pes laboral de l'agricultura i la tendència al descens del sector secundari (1 punt). Si també és capaç d'analitzar la forta fluctuació conjuntural de la construcció o d'aportar dades lligades a l'actual situació econòmica es valorarà amb 0,5 punts. La valoració podrà millorar-se davant d'una ben estructurada i clara resposta.

Qüestió 3^a (2,5 punts).

L'estudiant ha d'indicar la forta desigualtat territorial de la indústria a Espanya, amb un clar predomini en la perifèria, l'eix de l'Ebre, Madrid i alguns altres punts aïllats (1 punt) Concretant més, ha de ser capaç de caracteritzar el fort pes industrial de Barcelona i la seua àrea d'influència, el potent nucli industrial diversificat de Madrid —emparat en la seua posició central i la seua funció de capitalitat— i les seues àrees d'influència com Toledo, l'avui en declivi indústria pesant tradicional de la costa cantàbrica i el fort pes que encara presenta l'ocupació industrial en l'àrea basconavarresa i de la Rioja i l'eix mediterrani. Si és capaç de valorar algun altre cas particular o posar exemples de tipus d'indústria concrets, haurà de compensar-se qualsevol possible deficiència en els aspectes anteriors (0,75 punts).

Ha de valorar-se molt positivament aquell alumne que capte que en el mapa de la proporció de població ocupada en la indústria enfront del total ocupat en la província que s'observe que en àrees adjuntes als principals eixos industrials s'ha desenvolupat una ocupació industrial (bons

exemples són Terol o Albacete) o com es perceben noves àrees industrials com les de Pontevedra i Orense. És també interessant que l'alumne aprecie que hi ha àrees on el paper de la indústria és nul pel predomini d'altres sectors, cas d'Almeria i de Màlaga (0,75 punts).

Els correctors valoraran aquestes aproximacions a les potencialitats interpretatives d'ambdós mapes, si bé no cal que l'alumne identifiqui totes aquestes realitats per a donar-li la màxima puntuació.

Qüestió 4^a (2,5 punts).

Entre els nombrosos problemes industrials, l'alumne pot citar des de la reduïda dimensió de moltes empreses, a la baixa productivitat en comparació amb la mitjana de la UE o la insuficient inversió en R+D, que implica un cert desavantatge tecnològic (1,25 punts). Junt amb això pot citar els problemes derivats de la globalització, com ara la competència dels països emergents o la deslocalització d'empreses (0,75 punts). Si a això afegim qüestions com ara la crisi de determinats espais industrials tradicionals (relacionats amb indústries com la siderúrgia o les drassanes), algun exemple concret o problemes lligats a una indústria en particular, conflictes mediambientals o socials i fins i tot problemes lligats a l'actualitat es podrà valorar fins amb 0,5 punts. La claredat en l'exposició o l'organització sistemàtica de la resposta poden compensar carències en els aspectes anteriors.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: SETEMBRE 2012

CONVOCATORIA: SEPTIEMBRE 2012

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Cuestión 1ª (2,5 puntos).

El estudiante construirá un gráfico lineal, poniendo en ordenadas los porcentajes y en abscisas los años. Diseñará cuatro líneas, una para cada sector, diferenciándolas mediante colores o cambios en la forma de la línea (1,25 puntos). Deberá indicarse un título y una leyenda (0,75 puntos). Se valorará la destreza, limpieza y claridad del gráfico (0,5 puntos).

Cuestión 2ª (2,5 puntos).

El alumno deberá valorar el peso esencial y creciente de los servicios (hasta 1 punto). También el escaso peso laboral de la agricultura y la tendencia al descenso del sector secundario (1 punto). Si también es capaz de analizar la fuerte fluctuación coyuntural de la construcción o de aportar datos ligados a la actual situación económica se valorará con 0,5 puntos. La valoración podrá mejorarse ante una bien estructurada y clara respuesta.

Cuestión 3ª (2,5 puntos).

El estudiante deberá indicar la fuerte desigualdad territorial de la industria en España, con un claro predominio en la periferia, el eje del Ebro, Madrid y algunos otros puntos aislados (1 punto) Concretando más, debe ser capaz de caracterizar el fuerte peso industrial de Barcelona y su área de influencia, el potente núcleo industrial diversificado de Madrid -amparado en su posición central y su función de capitalidad- y sus áreas de influencia como Toledo, la hoy en declive industria pesada tradicional de la costa cantábrica y el fuerte peso que todavía presenta el empleo industrial en el área vasconavarra y riojana y el eje mediterráneo. Si es capaz de valorar algún otro caso particular o poner ejemplos de tipos de industria concretos, deberá compensarse cualquier posible deficiencia en los aspectos anteriores (0,75 puntos).

Debe valorarse muy positivamente aquel alumno que capte que en el mapa de la proporción de población ocupada en la industria frente al total ocupado en la provincia que se observe que en

áreas adjuntas a los principales ejes industriales se ha desarrollado una ocupación industrial (buenos ejemplos son Teruel o Albacete) o como se perciben nuevas áreas industriales como las de Pontevedra y Ourense. Es también interesante que el alumno aprecie que hay áreas donde el papel de la industria es nulo por el predominio de otros sectores, caso de Almería y de Málaga (0,75 puntos).

Los correctores valorarán estas aproximaciones a las potencialidades interpretativas de ambos mapas, si bien no es necesario que el alumno identifique todas estas realidades para darle la máxima puntuación.

Cuestión 4^a (2,5 puntos).

Entre los numerosos problemas industriales, el alumno podrá citar desde el reducido tamaño de muchas empresas, a la baja productividad en comparación con la media de la UE o la insuficiente inversión en I+D, que implica una cierta desventaja tecnológica (1,25 puntos). Junto a ello podrá citar los problemas derivados de la globalización, como la competencia de los países emergentes o la deslocalización de empresas (0,75 puntos). Si a ello añaden cuestiones como la crisis de determinados espacios industriales tradicionales (relacionados con industrias como la siderurgia o los astilleros), algún ejemplo concreto o problemas ligados a una industria en particular, conflictos medioambientales o sociales e incluso problemas ligados a la actualidad se podrá valorar hasta con 0,5 puntos. La claridad en la exposición o la organización sistemática de la respuesta podrán compensar carencias en los aspectos anteriores.